

Behandelingsvoorstel voor de commissie BEM

Onderwerp: Verminderen overboekingen

Cie-datum : 11 oktober 2004

Cie-nummer: 2004BEM91

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 26 oktober 2004	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op: -
in PS: nee	op: -

Behandelend ambtenaar: drs, D. van der Staaij
Portefeuillehouder: J.G.P. van Bergen

toestel: 030-2583671

Van de zijde van PS is, op advies d.d. 14 juni 2004 van uw commissie, het verzoek gekomen om tot vermindering van het jaarlijkse bedrag aan overboekingen van restanten van incidentele kredieten te komen. Die vermindering zou moeten worden bereikt door de geldende criteria aan te scherpen. Gevraagd is om een plan van aanpak.

Het bijgaande stuk, in de vorm van een notitie met een voorstel, strekt daartoe. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen. Een korte samenvatting van de voorstellen staat op bladzijde 3 van de notitie.

Wordt geagendeerd:

X om advies over de volgende vraag (vragen):

Kan de commissie instemmen met de voorgenomen aanscherping van de criteria, die gelden voor het overhevelen van restanten van incidentele kredieten van het ene naar het andere jaar.

Beoogd effect

Vermindering van het bedrag, dat ter zake van restanten van incidentele kredieten van het ene naar het andere jaar wordt overgeboekt (van 2003 naar 2004 was dat € 6,0 miljoen).

AAN : de statencommissie Bestuur en Middelen
VAN : Gedeputeerde staten van Utrecht
DATUM : 28 september 2004
BETREFT : **Verminderen overboekingen**

1. Het overboeken van restantkredieten

In de Budget- en afrekenregels staat een aantal spelregels voor het overboeken van restanten van incidentele kredieten van het ene naar het ander jaar. Zoals bekend valt het aan het einde van het jaar niet gebruikte deel van structurele kredieten vrij ten gunste van de algemene middelen. Zij vormen deel van het saldo van de jaarrekening. Daar staat tegenover, dat voor hetzelfde product of dezelfde activiteit in het volgende jaar opnieuw een krediet beschikbaar is, waarmee de activiteit kan worden voortgezet. Bij incidentele kredieten zou dat inhouden, dat voor een product waarmee is begonnen en dat aan het einde van het jaar nog niet af is, het volgende jaar geen middelen in de begroting meer beschikbaar zijn om het af te maken. Om dat te voorkomen kan onder bepaalde voorwaarden – de criteria - het restant van het beschikbaar gestelde krediet naar het volgende jaar kan worden overgeheveld.¹

Het totaal van die restantkredieten wordt in de jaarrekening op de balans zichtbaar als de “Reserve nog te verrichten activiteiten”.²

De in de Budget- en afrekenregels vastgelegde criteria zijn:

- a. het krediet is incidenteel door de staten ter beschikking gesteld;
- b. het restantkrediet heeft betrekking op projecten, die nog niet in het jaar waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld, konden worden afgerond;
- c. het krediet is, behoudens uitzonderingen, nog niet eerder overgeboekt;
- d. het restantkrediet bedraagt minimaal 25% van het oorspronkelijke krediet of meer dan € 25.000.

2. Overboekingen verminderen

De *Reserve nog te verrichten activiteiten* vertoont het volgende verloop

- per 31-12-2000 € 8.033
- per 31-12-2001 € 9.012
- per 31-12-2002 € 5.630
- per 31-12-2003 € 6.042

Het aantal restantkredieten, dat wordt overgeboekt bedraagt de laatste jaren circa 50.

Over deze reserve merkt de commissie Bestuur en Middelen in zijn advies van 14 juni 2004 aan Provinciale Staten het volgende op:

“In weerwil van ons eerder ingenomen standpunt om de reserve nog te verrichten activiteiten verder terug te dringen, hebben wij moeten constateren dat over het jaar 2003 de omvang van deze reserve weer is gestegen. Wij dringen er bij gedeputeerde staten op aan, dit najaar een plan aan aanpak te presenteren op welke wijze invulling gegeven kan worden aan onze uitdrukkelijke wens tot vermindering van deze reserve.”

¹ Het gaat bij deze overboekingen dus om posten op de exploitatiebegroting, niet over het beschikken over saldi van reserves en voorzieningen.

² Ingevolge de nieuwe voorschriften (Besluit begroting en verantwoording) zijn met ingang van 2004 rechtstreekse mutaties in reserves (vorming van een Reserve nog te verrichten activiteiten) niet meer toegestaan. Dit betekent, dat ook restanten op incidentele kredieten in het rekeningsaldo terecht komen, desgewenst geormerkt als “over te boeken”.

Het streven om de reserve verder te verminderen past, zo sprak de commissie BEM eerder uit, goed bij het meer uitvoeringsgericht bezig zijn van de provincie.

Het beeld wat bestaat is dat ten minste een deel van de over te boeken restantkredieten (dus een deel van de Reserve nog te verrichten activiteiten) niet echt meer voor het oorspronkelijk beoogde doel nodig is en dus ten onrechte buiten de afweging blijft. De vraag is het aantal/bedrag van de overboekingen te verminderen door het aanscherpen van de criteria.

3. Aanscherping criteria

a. Incidenteel beschikbaar gesteld.

Al lang worden in de provinciale begroting alle kredieten die voor vier jaar of korter ter beschikking worden gesteld, als incidenteel aangemerkt. Deze grens wordt ook als criterium voor “overboekbare” kredieten gehanteerd. Echter, naar mate het krediet voor een langere periode wordt voorgesteld, is het qua karakter steeds meer vergelijkbaar met een structureel krediet. Met andere woorden: indien een krediet voor drie of vier jaar beschikbaar wordt gesteld, is het niet of minder ingrijpend als een restantkrediet in bijvoorbeeld het eerste jaar niet wordt overgeboekt. Er bestaan dan immers nog mogelijkheden voldoende om in de jaren daarna het beoogde resultaat te bewerkstelligen. Bovendien is het geldende beleid van de provincie om zelfs budgetten voor regulier beleid in beginsel voor maximaal vier jaar beschikbaar te stellen.

Wij stellen dan ook voor de grens incidenteel/structureel voor wat betreft de overboekingen te leggen bij twee jaar. Alleen bij kredieten, die voor één jaar of voor twee jaar beschikbaar worden gesteld, kunnen restantkredieten worden overgeheveld.

Aangezien in de praktijk veelal blijkt dat in het eerste jaar vertraging in de start/ voortgang van de betreffende activiteit optreedt, kan deze inperking ertoe leiden, dat de raming voor het eerste jaar bewuster wordt gemaakt en waarschijnlijk in een aantal gevallen lager uitkomt dan die voor de daarop volgende jaren.

Deze lijn doortrekkend stellen wij voor bij kredieten, die voor twee jaar beschikbaar worden gesteld als algemene regel in te voeren, dat het bedrag voor het eerste jaar niet hoger is dan $2/3^{\text{de}}$ van het bedrag voor het tweede jaar, tenzij onderbouwd een andere verdeling over de twee jaren wordt voorgesteld.

b. Restantkrediet gevolg van nog niet kunnen afronden project.

Overboeking van een restant krediet (in het eerste jaar) is alleen mogelijk, indien het project of activiteit al wel gestart is (globaal criterium: circa 20% is uitgevoerd).

Indien een project nog niet is gestart, is overboeking niet aan de orde. Het krediet vervalt aan de algemene middelen en zal opnieuw moeten worden aangevraagd, i.c. opnieuw in de afweging moeten worden betrokken.

Een aanscherping kan gelegen zijn in het niet zonder meer overboeken van het nog niet bestede deel van het oorspronkelijke krediet, maar alleen dat bedrag dat naar raming nog nodig is om het beoogde doel te halen c.q. product te realiseren. Met andere woorden: er dient een onderbouwde raming te worden overgelegd van de nog te maken kosten. Alleen dat bedrag, voor zover dit past binnen het restantkrediet, kan dan worden overgeboekt of eventueel als te betalen worden opgenomen. Het restant valt dan vrij.

c. Behoudens uitzonderingen nog niet eerder overgeboekt.

In de praktijk komt het meer dan één keer overboeken niet veel voor en gaat het dus inderdaad om uitzonderingen. Feitelijk komt dit criterium erop neer, dat extra nadruk ligt op de verantwoording, waarom het afronden van het project zo lang duurt en het aangeven van de “schade” als het laatste restant niet meer zou worden overgeboekt.

d. Restant minimaal 25% of meer dan € 25.000.

In feite is dit criterium contraproductief als het er om gaat zo weinig mogelijk over te boeken. Als een budgetbeheerder ziet aankomen dat het restant onder de aangegeven grens uitkomt, dan kan hij

waarschijnlijk wel zorgen voor enige (administratieve) vertraging, waardoor toch iets meer over blijft. Hoewel het qua bedragen beperkt zal zijn, ligt het in de rede aan te nemen dat afschaffing van dit criterium zal bijdragen aan het verminderen van overboekingen.

Resumerend stellen wij voor de criteria voor overboekingen als volgt aan te scherpen:

- beperken van overboekingen tot kredieten, die voor één of twee jaar beschikbaar zijn gesteld;
- niet zonder meer het restantkrediet, maar alleen de nog benodigde bedragen (onderbouwde ramingen) daarbinnen over te boeken;
- niet tot overboeking over te gaan als het project of de activiteit nog niet is gestart (globaal criterium: circa 20% is uitgevoerd);
- voor over te boeken restantkredieten geen minimum percentage/bedrag meer te hanteren.

4. Effectuering

Voorgesteld wordt

- a. ultimo 2004 geen overboekingen naar 2005 meer toe te staan bij kredieten die:
 - met ingang van 2003 voor vier jaar beschikbaar zijn gesteld en
 - met ingang van 2004 voor drie of vier jaar beschikbaar zijn gesteld;
- b. bij de overboekingen 2004/2005 alleen (onderbouwde) nog benodigde bedragen, binnen het totale krediet, over te boeken en niet zonder meer het restantkrediet;
- c. de aanscherping dat bij kredieten voor twee jaar de eerste jaarschijf als regel niet meer dan $\frac{2}{3}^{\text{de}}$ van de tweede jaarschijf is, in te voeren met ingang van de begroting 2006 (gelet op stand voorbereiding begroting 2005).

Gedeputeerde staten,

Vz

Secr.